

Datum:	04-11-2025	Zaaknummer:	1570793
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Van der Star		
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal		
Onderwerp:	Update programma Betrouwbare & Gastvrije gemeente		
Bijlage:	1. Update kinder- en jongerenparticipatie		

Geachte leden van de Raad,

Hierbij ontvangt u als impressie een beeldende update van het programma Betrouwbare & Gastvrije gemeente, daarnaast treft u in het verlengde van deze brief een update over de inzet op kinder- en jongerenparticipatie.

Landelijk heeft minder dan 30% van de mensen vertrouwen in de overheid*. In Roosendaal is het nog 38%. Daarnaast loopt de betrokkenheid terug wanneer we kijken naar het opkomstcijfer (41%) bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen. De kloof groeit tussen mensen die de politiek, de media en (grote) bedrijven niet meer vertrouwen en mensen die dat nog wél doen. De grens met mensen die een andere mening hebben, lijkt steeds harder. De gemeente Roosendaal is weliswaar niet 'de overheid', maar we willen wél onze verantwoordelijkheid nemen bij het behouden en terugwinnen van het vertrouwen. De gemeente Roosendaal wil daarom een betrouwbare en gastvrije gemeente zijn. Om dat te realiseren willen we in toenemende mate vanuit de leefwereld van onze inwoners en ondernemers naar binnen werken. Onze inwoners en ondernemers zijn betrokken. En daarbij hoort dat we ze, horen, zien en informeren. Binnen werken we proactief en flexibel. We sluiten aan bij wat er nodig is. Wij zijn een open, zelfbewuste en daadkrachtige lokale overheid die handelt in het algemeen belang zonder het individu uit het oog te verliezen. Samen werken we aan onze gemeente Roosendaal.

Om de ontwikkeling naar een betrouwbare en gastvrije gemeente meer kracht bij te zetten en gericht resultaten te kunnen behalen, is in 2023 het programma Betrouwbare en Gastvrije gemeente opgezet. De uitwerking van het programma vindt plaats op programmaniveau en vanuit de drie projectlijnen Dienstverlening, Open Roosendaal en Participatie. In dit beeldend verslag van foto's en video's ziet u een indruk van de resultaten tot dusver en nog een aantal projecten die wij nog gaan realiseren.

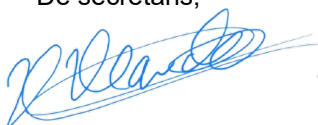
Betrouwbare & gastvrije gemeente - video's - Alle media

Wij geven u specifiek een update over kinder- en jongerenparticipatie omdat dit structureel onderdeel wordt van onze gemeentelijke werkwijze. We erkennen als gemeente Roosendaal de cruciale rol die kinderen en jongeren spelen bij vraagstukken en ontwikkelingen richting de toekomst. Daarbij zetten we meer in op democratische ontwikkeling door met kinderen en jongeren in gesprek te gaan, om samen te bouwen aan betrokken burgerschap.

Kortom, er lopen vele projecten binnen het programma die in elkaar grijpen om onze betrouwbaarheid en gastvrijheid te bestendigen en versterken. Indien u verder geïnformeerd wilt worden of het gesprek over dit programma aangaat, worden wij graag uitgenodigd bij de raad.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester,

drs. H.W.J. Klaucke

M. Buijs

Bijlage 1 - Update kinder- en jongerenparticipatie

We willen met deze update de raad meenemen in de ontwikkelingen die plaatsvinden op kinder- en jongerenparticipatie in de gemeente Roosendaal.

We zetten breed in op jongeren- en kinderpactparticipatie. Minder dan één op de drie jongeren is geïnteresseerd in Nederlandse politiek.¹ Daarnaast hebben kinderen en jongeren formeel gezien minder invloed op de inrichting van hun eigen omgeving dan volwassenen. We ervaren het als meer complex om jongeren te bereiken, waardoor hun zorgen en ideeën over maatschappelijke vraagstukken niet altijd worden gehoord. Omdat we het van belang vinden dat ook het geluid van onze toekomstige inwoners van de gemeente Roosendaal wordt gehoord, zetten we in op het betrekken van onze jongste inwoners bij participatie en democratisering. De gemeente Roosendaal ontwikkelt op verschillende niveaus instrumenten om kinderen en jongeren te betrekken bij participatie en democratie.

Doel

Kinder- en jongerenparticipatie wordt structureel onderdeel van onze gemeentelijke werkwijze. We erkennen als gemeente Roosendaal de cruciale rol die kinderen en jongeren spelen bij vraagstukken. Daarbij zetten we meer in op democratische ontwikkeling door met kinderen en jongeren in gesprek te gaan. Hier zetten we creatieve participatievormen voor in, zoals bijvoorbeeld 'een Kinderstembus', en het spelen van 'Terra-Nova minimaatschappij'. We willen kinderen en jongeren beter betrekken bij vraagstukken die aan hen raken, door hedendaagse en herkenbare participatievormen in te zetten die hen aanspreken. We zetten hier o.a. fysieke vormen voor in zoals het 'Toekomstkleed' en online instrumenten zoals 'Swipe-o-cratie'.

Gespreksinstrumenten voor kinderen en jongeren

We ontwikkelen verschillende gespreksinstrumenten voor kinderen en jongeren om beter met hen in gesprek te gaan over ontwikkelingen in de gemeente Roosendaal. We ervaren dat kinderen en jongeren andere manieren van benadering nodig hebben om aangehaakt te blijven en in dialoog te gaan met ons en met elkaar.

- **LEGO:** In de wijk Langdonk zijn Lego-sessies georganiseerd met kinderen, jongeren en volwassenen om samen na te denken over het ontwerp van een ontmoetingsplek in de wijk. De kern van deze aanpak is dat iedereen actief meedoet, bouwt, deelt en reflecteert, zodat elke stem wordt gehoord.
- **Toekomstkleed:** Met deze speelse en visuele participatietool kunnen jongeren actief meedenken over de toekomst van hun leefomgeving. Het kleed is ontworpen als een groot, tastbaar canvas waarop verschillende elementen – zoals huizen, flats, snelwegen, windmolens en groen – kunnen worden toegevoegd, verplaatst of weggehaald. Zo ontstaat een dynamisch gesprek over de inrichting van de gemeente of wijk.
- **Swipocratie:** Een digitale participatietool die tijdens het participatieproces van onder andere de omgevingsvisie is ingezet om op een laagdrempelige, snelle en toegankelijke manier de mening van een brede en diverse groep inwoners te verzamelen over beleid, plannen of maatschappelijke vraagstukken. Het unieke aan Swipocratie is dat deelnemers via hun smartphone of computer door middel van "swipen" (vergelijkbaar met datingapps) door beelden en stellingen gaan en zo hun mening geven.
- **Jonge fotografen project:** 62 kinderen en jongeren van 4 tot 20 jaar hebben meegedacht over Roosendaal waarin zij via foto's en gesprekken hun ideeën deelden over hoe de gemeente een fijne plek kan zijn om te wonen, werken en leven. Acht verenigingen en leerlingraden deden mee. De jongeren legden met camera's vast wat zij mooi en minder mooi vinden in Roosendaal en wat zij graag zouden toevoegen. Hun perspectieven zijn meegenomen in de visie voor Roosendaal in 2040.

Georganiseerde groepen jongeren

In Roosendaal hebben we te maken met een aantal groepen jongeren die met elkaar georganiseerd meedenken over hun eigen doelgroep in de Roosendaalse samenleving.

- **Jongerenraad/ stimuleren (andere) jongerenraden:** De huidige bestuursleden van de Jongerenraad Roosendaal hebben de gemeente te kennen gegeven dat zij stoppen in deze

¹ Bron: [Erasmus University Rotterdam: 'Jongeren tonen meer interesse in specifieke politieke onderwerpen dan in Nederlandse politiek als geheel'](#)

rol. De gemeente heeft in de zomer van 2025 een nieuwe subsidieregeling 'Bevordering belangen jongeren 2026 – 2029' opengesteld, deze stimuleert vernieuwing en diversiteit in jongerenparticipatie.

-

- **Roem & Poen:** Een groep stagiairs vanuit Curio denkt op verschillende onderwerpen met de gemeente Roosendaal mee. Bijvoorbeeld: onderwijs, arbeidsmarkt, bijbaantjes, evenementen, openbare ruimte, veiligheid etc. We werken toe naar een duurzame samenwerking, waarin Roem & Poen haar rol als denktank van gemeente Roosendaal versterkt.
- **Jongerenpanel:** Het Jongerenpanel biedt jongeren in Roosendaal een laagdrempelige en toegankelijke manier om hun mening te geven over zaken die spelen in hun omgeving. Via een online platform kunnen jongeren eenvoudig meedenken en hun stem laten horen over beleid, plannen en maatschappelijke onderwerpen die hen raken. Samen met andere jongeren vertegenwoordigen zij zo de stem van de jeugd in Roosendaal.
- **Klankboordgroep #RSDemocratie:** In de klankboordgroep #RSDemocratie wordt er met een afvaardiging van leerlingen van diverse middelbare scholen nagedacht over de invulling van de Dag van de Roosendaalse democratie. Het doel is om deze klankboordgroep structuur te geven en een jaarlijks terugkerend karakter te bieden.

Verbinding met scholen en burgerschap

- **Terra-Nova Minimaatschappij:** Met het burgerschapsspel Terra-Nova gaan we met basisscholen aan de slag met het vormen van een eigen 'minimaatschappij'. In een traject van meerdere momenten denken groepen 7 en 8 na over hoe hun eigen minimaatschappij eruit zou moeten zien. Wat is eerlijk, wie is er de baas, wie mag er wel en niet op het eiland? Aan het einde van het traject denken ze na over hun eigen omgeving en gaan ze aan de slag met het bedenken van vormen van invloed die ze zelf graag (en voor andere kinderen/ jongeren) zouden willen zien in de gemeente Roosendaal. Een basisschool heeft zelfs een volledig traject doorlopen, inclusief idee-ontwikkeling over hoe jongeren kunnen participeren. Resultaat hiervan is onder andere de pagina jongerenparticipatie op de website. [Jongerenparticipatie | Gemeente Roosendaal](#)
- **Gastlessen op middelbare scholen:** onze wethouder Evelien van der Star vertelt op middelbare scholen tijdens een gastles over democratie en wat een wethouder precies doet. Het schetst een beeld van hoe een gemeente werkt. Er is ruimte voor vragen, opmerkingen en ideeën.
- **De Dag van de Roosendaalse Democratie:** In samenwerking met de griffie wordt dit jaarlijkse evenement voor leerlingen uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, mbo-studenten en sinds 2025 ook hbo-studenten van de Associate Degrees Academie georganiseerd. Tijdens deze dag ontdekken jongeren via interactieve spellen, workshops en challenges hoe besluiten in de gemeente worden genomen en wat hun eigen rol binnen de lokale democratie is. Het programma wordt samen met scholen en studenten ontwikkeld, zodat het aansluit bij de belevingswereld van jongeren. Hiervoor is een klankboordgroep opgericht, welke bestaat uit leerlingen en studenten van diverse schoolinstellingen die inhoudelijk meedenken over het programma. Het doel is jongeren op een leuke en praktische manier kennis te laten maken met de lokale democratie en politiek, en hen te laten ervaren dat hun stem en betrokkenheid belangrijk zijn voor de toekomst van Roosendaal.

Het begint met een idee

Sinds 1 juli 2024 zijn we gestart met de campagne 'Het begint met een idee' (www.idee.roosendaal.nl), een initiatief gericht op het vereenvoudigen en ondersteunen van inwonersinitiatieven. Ons doel is om een laagdrempelige omgeving te creëren waarin inwoners gemakkelijk hun ideeën kunnen realiseren. We ontvangen ook aanvragen van kinderen/jongeren, of gezamenlijke aanvragen van kinderen/jongeren en volwassenen, gericht op activiteiten voor kinderen/jongeren.

Kinder-/Jongerenmanifest

Hierin worden handvatten voor goede kinder/jongerenparticipatie opgenomen, naar voorbeeld van het Manifest Jongerenparticipatie van de VNG maken wij een lokale versie. Of dit een manifest wordt of in een andere vorm wordt gegoten hangt af van de input van kinderen en jongeren die meedenken en de gebruiksvriendelijkheid van de vorm voor collega's in onze organisatie.

Brabantse aanpak jongerenparticipatie '25-'27

De Provincie Noord-Brabant ontwikkelde een Brabantse aanpak jongerenparticipatie voor de huidige bestuursperiode. Deze aanpak moet de afstand tussen jongeren en de Brabantse politiek verkleinen, Brabantse jongeren een krachtige stem geven in de politiek en dit structureel, betekenisvol en representatief realiseren. Samen met de Provincie werken we aan de invulling hiervan. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan een Jongerenmonitor en wisselen gemeenten én jongeren samen kennis uit over participatie en democratie.